

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αριθμ. Πρωτ./ΕΞ. 2388 /2020

Έν Αθήναις τῇ 17ῃ Μαρτίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ὑπ' ἀριθμ. 24

Πρός
Ἄπαντα τόν Ἱερόν Κλήρον
τά Ν.Π.Δ.Δ. καί τά Ν.Π.Ι.Δ.
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς
Ἐνταῦθα

Διά τοῦ παρόντος διαβιβάζομεν ὑμῖν συνημμένως τό ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 1371/619/17-3-2020 Ἐγκύκλιον Σημείωμα τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ θέμα: «Ἀποστολή ΦΕΚ Β'872/16-3-2020» ἵνα λάβητε γνῶσιν καί παρακαλοῦμεν διά τήν πιστήν τήρησιν τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων.

Ἐντολῇ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου
Ο ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΣ

Ἀρχιμ. Βαρνάβας Θεοχάρης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

17.3.2020
Φ.Ε.Κ. Συμ. (Αθηνών)
(Απόφαση Υπουργού)
Π. Φιλόθεος

Πρωτ. 1371
Αριθ. Διεκπ. 619

Αθήνησι τη 17η Μαρτίου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τήν Ιεράν Αρχιεπισκοπήν Αθηνών και
τάς Ιεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Ἀποστολή ΦΕΚ Β' 872/16.3.2020»

Διά τοῦ παρόντος, ἀποστέλλομεν ὑμῖν συνημμένως τό ὑπ' ἀριθ. 872/16.3.2020 Φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β'), τό ὁποῖο περιλαμβάνει τήν ὑπ' ἀριθ. 2867/Υ1 Κοινήν Ὑπουργικήν Απόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καί Θρησκευμάτων καί Ὑγείας μέ θέμα: «Ἐπιβολή τοῦ μέτρου τῆς προσωρινῆς ἀπαγόρευσης τῆς τέλεσης κάθε εἴδους λειτουργιῶν καί ἱεροπραξιῶν στούς θρησκευτικούς χώρους λατρείας γιά τό χρονικό διάστημα ἀπό 16.3.2020 ἕως 30.3.2020» καί παρακαλοῦμεν διά τά καθ' ὑμᾶς.

Ἐντολή καί Ἐξουσιοδότησι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ὁ Ὡρεῶν Φιλόθεος

Κοινοποιήσις:
«Ἀποστολικήν Διακονίαν»
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΡ. ΠΡΩΤ. ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ:

ΕΙΣ/..... 2387 / 17-3-2020

9587

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Μαρτίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 872

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 2867/Υ1

Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης της τέλεσης κάθε είδους λειτουργιών και ιεροπραξιών στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για το χρονικό διάστημα από 16.3.2020 έως 30.3.2020.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ-ΥΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου πρώτου της από 25-2-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης του κορωνοϊού» (Α' 42) και ιδίως της περίπτωσης στ' της παραγράφου 2 και της παραγράφου 4 αυτού.

2. Το π.δ. 18/2018 «Οργανισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31).

3. Το π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148).

4. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους-Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).

5. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

6. Την από 16.3.2020 Εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

7. Την αριθμ. 2865/Υ1/16.3.2020 βεβαίωση της Διεύθυνσης Τακτικού Προϋπολογισμού και ΜΠΔΣ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με την οποία η έκδοση της παρούσας απόφασης δεν προκαλεί δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο

1. Την προσωρινή απαγόρευση της τέλεσης κάθε είδους λειτουργιών και ιεροπραξιών σε όλους ανεξαιρέτως τους χώρους θρησκευτικής λατρείας (κάθε είδους και κάθε νομικού, κανονικού και εν γένει θρησκευτικού καθεστώτος ναών και παρεκκλησίων, ευκτηρίων οίκων, τεμενών κ.λπ.) κάθε δόγματος και θρησκείας, ανεξαρτήτως μεγέθους και χωρητικότητάς τους, στο σύνολο της

Επικράτειας, για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας και για το χρονικό διάστημα από 16.3.2020 έως και 30.3.2020, κατά τα αναφερόμενα στις σχετικές εισηγήσεις της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19. Επιτρέπεται μόνο η προσέλευση πιστών, για ατομική προσευχή με βραχεία παραμονή τους στον χώρο λατρείας, τηρουμένης της αναλογίας του ενός ατόμου ανά 10 τ.μ. επιφάνειας και με ελάχιστη απόσταση τα δύο (2) μέτρα μεταξύ τους. Στον υπολογισμό του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνεται αποκλειστικά και μόνο η επιφάνεια του κύριου/ωφέλιμου χώρου που εξυπηρετεί τις λατρευτικές ανάγκες και δεν συμπεριλαμβάνονται οι επιφάνειες τυχόν άλλων όμορων κυρίων χώρων του ακινήτου που εξυπηρετούν δραστηριότητες μη λατρευτικές (π.χ. χώρων σεμιναρίων και αναγνωστηρίων), τυχόν βοηθητικών χώρων (π.χ. γραφείων, αποθηκών), χώρων υγιεινής, κοινοχρήστων κ.λπ. Οι υπεύθυνοι των χώρων λατρείας οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τηρείται ανά πάσα στιγμή η ως άνω αναλογία αριθμού πιστών/τετραγωνικών και η απόσταση μεταξύ των πιστών, καθώς και όλα τα μέτρα υγιεινής που έχουν θεσπίσει οι αρμόδιες αρχές. Στις εισόδους των χώρων λατρείας θα πρέπει να υπάρχει συσκευή με απολυμαντικό/αντισηπτικό ή ισοδύναμης δράσης προϊόν, προς ελεύθερη χρήση από τους πιστούς.

2. Οι ως άνω απαγορεύσεις και υποχρεώσεις καταλαμβάνουν και τους χώρους λατρείας που βρίσκονται ενταγμένοι εντός δημοσίων, δημοτικών, φιλανθρωπικών, κοινωφελών ή άλλων υπηρεσιών, καταστημάτων και εγκαταστάσεων (π.χ. νοσοκομείων και ψυχιατρείων, γηροκομείων, οικοτροφείων, κοιμητηρίων, κατασκηνώσεων) και ιδιωτικών κτημάτων, κτιρίων και επιχειρήσεων (π.χ. συγκροτημάτων κατοικιών, κέντρων εκδηλώσεων, ξενοδοχείων).

3. Οι ως άνω απαγορεύσεις και υποχρεώσεις καταλαμβάνουν και τους ναούς και πάσης φύσεως χώρους λατρείας που κείνται εντός των ιερών μονών, μοναστηρίων και κάθε είδους και νομικού/κανονικού καθεστώτος χώρων εγκαταβίωσης.

4. Οι Ιερές Μονές, τα Μοναστήρια και οι λοιποί χώροι εγκαταβίωσης εντός της Επικράτειας κατά το ως άνω χρονικό διάστημα δεν θα δέχονται κοινό και πιστούς σε οργανωμένες ή ατομικές προσκυνηματικές επισκέψεις.

Οι απαγορεύσεις επισκέψεων και όλα τα αναγκαία προληπτικά μέτρα που αφορούν στις Ιερές Μονές της Αθωνικής Πολιτείας, λαμβάνονται με απόφαση του Διοικητού του Αγίου Όρους, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης της Ιεράς Κοινότητας.

5. Όσον αφορά στις κηδείες και τις σχετικές με αυτές θρησκευτικές λειτουργίες και λοιπές ιεροπραξίες και ταφικές εκδηλώσεις, όπου σύμφωνα με τα οικεία θρησκευτικά ήθη εΐθισται η προσέλευση συγγενών, φιλικών προσώπων και κοινού, επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του θρησκευτικού λειτουργού, του απολύτως στενού συγγενικού περιβάλλοντος του αποβιώσαντος και των προσώπων που επιμελούνται της ταφής, τηρουμένων των αναγκαίων μέτρων προστασίας. Οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία και διαχείριση των κοιμητηρίων επιβλέπουν την ορθή εφαρμογή του παρόντος και οφείλουν να αποτρέπουν την προσέλευση προσώπων,

στα οποία δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην τελετή, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

6. Επιτρέπεται η τέλεση λειτουργίας αποκλειστικά προς το σκοπό μετάδοσης από εθνικής ή τοπικής εμβέλειας τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό μέσο, με την παρουσία του απολύτως αναγκαίου προσωπικού του μέσου.

7. Επιτρέπεται η συνέχιση των διοικητικών λειτουργιών των χώρων θρησκευτικής λατρείας.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2020

Οι Υπουργοί

Παιδείας και
Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Υγείας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ